

Haberler > Yazarlar > Deniz Zeyrek > Trump'lı günlere hazır mıyız?

Deniz Zeyrek

Trump'lı günlere hazır mıyız?

23 Ocak 2017

DONALD Trump göreve başladı.

Türkiye'de iktidarıyla muhalefetiyle herkes Trump döneminde ABD ile ilişkilerimizin nasıl seyredeceğini merak ediyor.

Önce Obama'nın **'NATO müttefik'i'**, **'stratejik ortak'**, **'model ortaklık'** gibi tanımlarla anılan Türkiye-ABD ilişkilerini nasıl devrettiğine birkaç örnek vererek bakalım:

- Türkiye, PKK ve IŞİD ile mücadele ediyor. ABD, IŞİD'e karşı Fırat Kalkanı operasyonunu sürdüren Türkiye'den hava desteğini bile esirgerken, PYD/YPG'ye her türlü desteği veriyor.
- Türkiye FETÖ ile mücadele ediyor; FETÖ'nün yönetim merkezi ABD topraklarında faaliyetlerini sürdürüyor.
- Obama yönetimi, Türkiye'yi açıkça **'temel insan hakları ihlalleriyle ve demokrasiden**

uzaklaşmakla' suçluyordu.

TRUMP DÜZELTECEK Mİ?

Trump ve kabinesinin Türkiye ile nasıl bir ilişki yürüteceğini öncü açıklamalardaki ipuçlarından çıkarabiliriz.

Trump, seçilmeden önceki bir söyleşisinde “**I'm a fan of the Kurds (Ben Kürtlerin hayranıyım)**” ifadesini kullanmıştı. Yardımcısı **Mike Pence**, Ulusal Güvenlik Danışmanı emekli general **Michael Flynn**, Dışişleri Bakanı **Rex Tillerson**, Savunma Bakanı **James Mattis**, Irak'taki Bölgesel Kürt Yönetimi ile doğrudan ve yakın ilişkisi olan isimler. **Pence**, 3 Aralık'ta **Mesut Barzani**'yi aradı. **Flynn**'in Ortadoğu yeniden şekillenirken Suriye'nin bölünebileceğini söyledi ve Bağımsız Kürdistan fikrine açık.

Diğer taraftan, **Trump**'ın ilk Oval Ofis mesajı “**İŞİD'i ve diğer radikal İslamcı terör gruplarını yenmek önceliğimiz olacak. Bu grupları yok etmek için, atak müşterek ve koalisyon operasyonlarını gerektiğinde yürüteceğiz**” oldu. Bugünlerde Washington'da, Suriye'ye PKK orijinli YPG/PYD'nin kontrolündeki Kürt bölgesine 4-5 bin asker gönderme planları konuşuluyor.

Yani **Trump** yönetiminin, Irak ve Suriye'de Kürtlerle ‘**müşterek**’ operasyonlarını sürdüreceği kesin ve **Trump**, bunun Türkiye'yi rahatsız edeceğini biliyor. New York Times ile adaylığı sırasında yaptığı söyleşideki “**Kürtlerle Türkleri bir araya getirebileceğime inanıyorum...**” ifadesi, **Trump**'ın Suriye ve Irak'ta Kürtlerden de Türkiye'den de vazgeçmeyeceğini gösteriyordu.

- **Trump** kabinesi ‘**radikal İslam**’ı tehdit olarak görüyor. Dışişleri Bakanı **Tillerson**, “**Radikal İslam, yeni bir ideoloji değil, nefret dolu, ölümcül ve İslami düşüncenin gayrimeşru anlatımıdır**” derken, bununla mücadelede en büyük müttefikin ‘**ılımlı Müslümanlar**’ın olacağına işaret ediyor. CIA'in yeni direktörü **Mike Pompeo** da ‘**radikal İslam**’ hassasiyetiyle tanınıyor. Bu çerçevede, Türkiye'nin en büyük sınavı, yeni Washington yönetimini FETÖ'nün ‘**ılımlı**’ değil, ‘**radikal**’ bir yapılanma olduğuna inandırmak olacak. Genel olarak **Trump** yönetimi FETÖ konusunda **Obama** yönetimine kıyasla ikna olmaya ve işbirliğine daha açık. İkna süreci, örgütün lideri **Fetullah Gülen**'in iade edilmesi gerektiği konusunda en net tavrı sergileyen **Flynn** ile başlayabilir.

Bu arada küçük bir not: Hamas ve Müslüman Kardeşler ile Türkiye'nin Suriye'de işbirliği yaptığı bazı gruplar **Trump** yönetiminin hedefi olabilir ve bu da Ankara ile gerginlik konusuna dönüşebilir.

- **Obama** yönetimi, insan hakları ve demokrasi konusunda Türkiye'yi doğrudan ve ağır eleştirmekten kaçınmıyordu. **Trump** ise New York Times'tan **David Sanger**'in Türkiye'de insan hakları ve demokrasi konusundaki sorularını yanıtlarken, “**Müttefiklere ihtiyacımız var, sınırları içerisinde yaptıklarıyla ilgili ders vermeye hakkımız var mı bilmiyorum**” demişti. Türkiye ile çalışmak istediklerini ifade eden **Rex Tillerson** da Türkiye'ye ‘**demokrasi ve insan hakları**’ gibi değerlerin şart koşulamayabileceğini açıkça vurgulamıştı. Bunlar, işbirliği yaptığı sürece, insan hakları ve demokrasi konusunun ABD tarafından Ankara'nın önüne çıkarılmayacağına yorulabilir.

..

Özetle, ilişkilerde çok fazla sorunlu ve hassas alan varlığını sürdürüyor. ABD'yi yeniden büyük yapma hedefindeki **Trump**'ın, Ankara'dan giden **'Rusya'nın, Şanghay 5'lisinin ABD'ye alternatif olacağı'** mesajlarından ve kafa tutmalardan hazzetmeyeceği kesin. İşin anahtarı, kurulacak güçlü ve samimi bir ikili diyalog olabilir.

HER YERDE HÜRRİYET

DİĞER KANALLAR

[Facebook](#)

[Twitter](#)

[RSS](#)

[Kişisel Verilerin Korunması](#)

[Hürriyet Kurumsal](#)

[Bize Ulaşın](#)

Hürriyet
com.tr

© Copyright 2022 Hürriyet Gazetecilik ve Matbaacılık A.Ş.